

groep 8

leerjaar 6

Bij de les

OEFENEN MET WERKWOORDEN

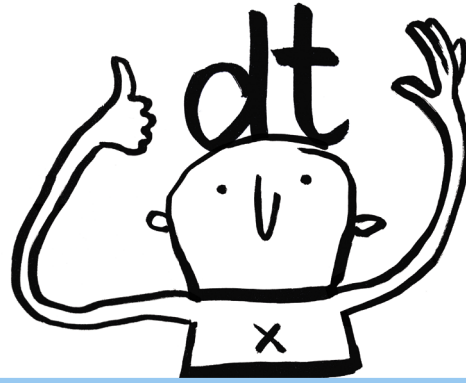
Sluit
100% aan
bij school

Dit werkboek is van:

zwijsen

Bij de les

Oefenen met werkwoordspelling

Voor wie?

Met dit oefenboek wordt de werkwoordspelling geoefend die kinderen in groep 8 / leerjaar 6 op school leren. Dit boek is bedoeld voor kinderen die het fijn vinden of die het nodig hebben om op school of thuis extra te oefenen. De opgaven in dit boek sluiten naadloos aan op wat kinderen op school leren.

De oefenstof wordt per bladzijde en door het boekje heen opgebouwd:

- Bovenaan staat steeds wat de bedoeling is, daaronder staan de opgaven.
- De bovenste opgaven zijn makkelijker dan de opgaven onderaan.
- De eerste pagina's zijn makkelijker dan de laatste pagina's in het boek.

Voor sommige kinderen is oefenen van de leerstof moeilijk. Zij kunnen in dit boek dan minder oefenstof maken. Ze kunnen bijvoorbeeld de onderste rijtjes doorstrepen. Zo oefenen zij toch de basisstof, zonder dat dit een te grote belasting is voor hun leerplezier.

Wat?

In dit boekje oefen je de werkwoordspelling van:

- Werkwoorden enkelvoud tegenwoordige en verleden tijd
- Werkwoorden meervoud tegenwoordige en verleden tijd
- Zwakke en sterke werkwoorden
- Toepassen van 't kofschip
- Voltooid deelwoorden, gebiedende wijs en infinitief

Wist je dat ...

... je beter onthoudt hoe je een woord moet schrijven als je het woord opschrijft? Daarom ga je in dit oefenboek heel veel woorden opschrijven.

Tips

1. Spelling leren door het vaak te doen

Spelling heb je nodig om goed te kunnen schrijven. Als je weet hoe je werkwoorden moet schrijven, snapt iedereen wat je bedoelt als je het opschrijft. Werkwoordspelling kun je leren door veel te oefenen. Ook volwassen schrijvers moeten soms nog nadenken over hoe een werkwoord goed geschreven wordt. Naast het oefenen van spelling in werkboeken helpt het ook om veel te lezen. Daar wordt je spelling ook beter van!

2. Beloon jezelf

Heb je een hele pagina af, plak er dan een mooie sticker of een plaatje op. *Goed bezig!*

3. Afwisselen

Wissel inspanning en ontspanning af. Heb je een pagina gemaakt? Doe dan eens iets heel anders! Ga even lekker bewegen, dansen of zingen of lees een (strip)boek. Je kunt tenslotte niet alleen maar hard werken!

Bij de les

Uitleg bij de opgaven

Werkwoorden enkelvoud tegenwoordige tijd en verleden tijd

Er zijn in de tegenwoordige en verleden tijd enkelvoud drie vormen.

Tegenwoordige tijd

Ik werk - Je schrijft de stam van het werkwoord door *-en* weg te laten.

Jij werkt - Je schrijft een *-t* achter de stam.

Hij/zij werkt - Je schrijft een *-t* achter de stam.

Verleden tijd

Je zet *-te* achter de stam: *ik werkte*

Je zet *-de* achter de stam: *ik voetbalde*

De klank van het werkwoord verandert in de verleden tijd: *ik loop* - *ik liep*

Werkwoorden meervoud tegenwoordige tijd en verleden tijd

Er zijn in het meervoud van de tegenwoordige tijd en de verleden tijd drie vormen.

Tegenwoordige tijd

Wij werken - Je schrijft het hele werkwoord.

Jullie werken - Je schrijft het hele werkwoord.

Zij werken - Je schrijft het hele werkwoord.

Verleden tijd

Je zet *-ten* achter de stam: *wij werkten*

Je zet *-den* achter de stam: *wij voetbalden*

De klank van het werkwoord verandert in de verleden tijd: *wij lopen* - *wij liepen*

Zwakke en sterke werkwoorden

Werkwoorden die *-te*, *-ten*, *-de*, *-den* achter de stam van het werkwoord krijgen, noemen we zwakke werkwoorden (*werkte*, *groeide*).

Werkwoorden die van klank veranderen in de verleden tijd, noemen we sterke werkwoorden (*rijden* - *reed*).

't kofschip

't **kofschip** bevat de letters van werkwoorden die in de verleden tijd *-te* en *-ten* achter de stam krijgen. Dit zijn dus werkwoorden waarvan de stam eindigt op *t - k - f - s - ch - p*. Bijvoorbeeld: *ik staak* - *ik staakte*, *ik wacht* - *ik wachtte*.

Werkwoorden waarvan je geen van de letters van 't kofschip ziet als je *-en* van het hele werkwoord afhaalt, krijgen in de verleden tijd *-de* of *-den* achter de stam: *ik voetbal* - *ik voetbalde*, *ik verhuis* - *ik verhuisde* (want *verhuizen* - *-en* = *verhuiz*).

Voltooid deelwoorden, gebiedende wijs, infinitief

Bij een voltooid deelwoord staat altijd een hulpwerkwoord: **hebben**, **zijn** of **worden**: *ik heb gefietst*, *ik ben geslaagd*, *ik word verslagen*. Soms krijgt het voltooid deelwoord een *-d* of een *-t* aan het eind (*gefietst*, *geslaagd*). Dat gebeurt bij zwakke werkwoorden. Bij sterke werkwoorden krijg je een klankverandering (*geklommen*).

De gebiedende wijs geeft aan dat je iets moet doen: *Kom hier!* of *Ga weg!* De gebiedende wijs is de stam van het werkwoord (*komen* - *kom hier!*) De infinitief is hetzelfde als het hele werkwoord. Vanuit de verschillende vormen van een werkwoord ga je terug naar het hele werkwoord (*zucht* - *zuchten*, *blaas* - *blazen*). Je gebruikt de infinitief na een persoonsvorm: *ik ga zwemmen*, na het woordje *te*: *je zit te praten*, als zelfstandig naamwoord: *het werken was zwaar*.

Dit oefenboek biedt de mogelijkheid om al deze spellingsmoeilijkheden extra te oefenen.

HOOFDSTUK I De stam vinden door EN weg te laten

Je weet het vast nog wel.

De stam vinden we meestal door de laatste letters EN weg te laten.

De stam van een werkwoord gebruik je als het onderwerp ik is of je of jij en achter de stam staat.

fietsen de stam is fiets
 ik fiets
 fiets je of fiets jij

Let op!

Er kan ook staan: je broer. Dan is het onderwerp niet 'je' maar 'je broer'. Dan komt er een T achter de stam en wordt het:

fietst je broer

Is het dus iemand anders dan ik of je of jij (achter de stam) dat zetten we een T achter de stam.

Maar ... is de laatste letter van de stam al een 't' dan zetten we daar geen T achter, anders zouden er twee letters 't' komen te staan. Is de laatste letter van de stam een 'd' of een andere letter dan doen we dat wel.

schieten de stam is schiet
 ik schiet
 vader schiet (dus niet vader schiëtt)

rijden de stam is rijd
 ik rijd
 vader rijdt (de laatste letter is een d, dan wel een t)

Schrijf van de volgende werkwoorden de stam op:

groeten	_____	lusten	_____	verbieden	_____
landen	_____	wachten	_____	poetsen	_____
dansen	_____	morsen	_____	stranden	_____
vermelden	_____	zoeken	_____	snoeien	_____
verzamelen	_____	werken	_____	branden	_____
broeden	_____	kaften	_____	rijden	_____
merken	_____	vinden	_____	planten	_____
houden	_____	krijgen	_____	rekenen	_____
wieden	_____	morsen	_____	werken	_____
schaatsen	_____	gooien	_____	leiden	_____
rekenen	_____	wandelen	_____	zoeken	_____
drinken	_____	fluiten	_____	tuinieren	_____

- buigen** De lakei _____ voor de koning.
- fluiten** De scheidsrechter _____ Ajax-Feyenoord.
- vermoeden** Ik _____ dat hij vals speelt.
- wachten** Hij _____ op de uitslag van het onderzoek.
- plaatsen** Je _____ een grote advertentie voor hulp.
- landen** Het watervliegtuig _____ op het water.
- lijden** De patiënt _____ veel pijn.
- leiden** De dokter _____ de blinde naar de taxi.
- vinden** _____ jij ijs ook zo lekker?
- klutsen** Moeder _____ een ei door het beslag.
-
- drinken** Wilma _____ graag cola.
- plaatsen** Mounir _____ plaatst de bal voor de goal.
- juichen** Hij _____ voor de bokser.
- werken** Ik _____ vaak in mijn schooltuintje.
- boksen** John _____ tegen de wereldkampioen.
- oogsten** Wilma _____ de spinazie van haar tuintje.
- rijden** _____ jij wel eens in een huifkar?
- sporten** _____ je oom in die sporthal?
- schaatsen** Sven _____ op een kunstijsbaan.
- bekeuren** Die politieagent _____ een automobilist.
-
- zenden** Wim _____ een pakje naar zijn zieke moeder.
- verzamelen** Mijn vriendje _____ Donald Duck's.
- feliciteren** Ruth _____ moeder met haar verjaardag.
- bereiden** De kok _____ een heerlijke maaltijd.
- vernielen** Die jongen _____ een oud beeld.
- fietsen** Mijn kleine zusje _____ al heel goed.
- dansen** De clown _____ door de piste.
- planten** Onze tuinman _____ altijd begonia's in de tuin.
- roeren** De kok _____ een ei door de aardappelpuree.
- behangen** De klusjesman _____ mijn kamertje.

Vul het werkwoord in de volgende zinnen in. Let op met je en jij.

wieden

_____ jij wel eens de tuin?

Mijn broer _____ elke dag de tuin.

_____ je zuster de tuin wel eens?

Nee, maar ik _____ hem dan.

Vader _____ de tuin nooit.

wandelen

Mijn tante _____ vaak met de baby.

Maar mijn neefje _____ nooit met hem.

_____ jij vaak met de kleine?

Ik kijk wel uit, daar _____ ik nooit mee.

Maar _____ je broertje dan wel met hem?

verbieden

De meester _____ ons te plagen.

Hij _____ ook dat we schelden.

Ik _____ mijn kleine zusje om in een boom te klimmen.

Moeder _____ ons om op het dak te klimmen.

De badmeester _____ ons te duiken.

zoeken

Ik _____ waar ik mijn boek heb gelaten.

_____ je vader dan mee?

‘Nee hoor’, zegt hij, ‘_____ het zelf maar uit.’

De turnster _____ haar turnpak.

_____ je soms je portemonnee?

merken

Ik _____ het echt wel als hij ziek is.

De juf _____ gauw genoeg als Jan staat te liegen.

Hij _____ het als het geld vals is.

_____ jij dat ook?

Nee, dat _____ ik echt niet.

denken

Ik _____ dat hij er meer van afweet.

De rechter _____ dat hij de diefstal heeft gepleegd.

Moeder _____ dat dochterlief de vaas heeft gebroken.

_____ jij ook zoiets?

Waarom _____ jij dat?

babbelen

Mijn kleine zusje _____ al een beetje.

Maar mijn broer _____ veel.

En zijn vriendje _____ nog meer.

Als je _____ kan je niet goed opletten.

_____ jij wel eens onder de les?

Is er meer dan één persoon die iets doet dan gebruiken we het hele werkwoord.
Vul het werkwoord in de volgende zinnen in.

ploegen

De boer _____ het land.

_____ jij ook wel eens?

Nee, ik _____ nooit.

_____ je broer wel?

Hij _____ ook nooit.

rijden

Mijn kleine broertje _____ op zijn rode fietsje.

_____ je vader wel eens in de auto van je moeder?

Nee, wij _____ nooit in die auto.

Ik _____ wel op een scooter.

Echt waar? _____ jij op een scooter?

juichen

De mensen _____ vaak na een goal.

_____ jij dan ook?

Ik _____ nooit.

Mijn broer _____ wel.

En mijn oom _____ ook.

sporten

Die jongens _____ graag.

Mijn opa _____ in de sportschool.

Maar mijn oma _____ niet.

_____ jij ook?

Nee, maar mijn broer _____ wel.

zingen

Wij _____ in een koor.

_____ je vriendinnetje daar ook in?

Nee, zij _____ niet graag.

Ik _____ er wel in.

Mijn moeder _____ daar wel in mee.

- Werkwoorden enkelvoud tegenwoordige en verleden tijd
- Werkwoorden meervoud tegenwoordige en verleden tijd
- Zwakke en sterke werkwoorden
- Toepassen van 't kofschip
- Voltooid deelwoorden
- Gebiedende wijs en infinitief

Bij de les

taal & lezen
→ spelling

11+

Oefenen met werkwoordspelling

Extra oefenen met de spelling van werkwoorden? Dat kan met dit oefenboek! Het goed kunnen spellen van woorden en werkwoorden is belangrijk om goed te kunnen schrijven. Brieven of werkstukken bijvoorbeeld. Als je weet hoe je de werkwoorden goed schrijft, begrijpt iedereen wat je bedoelt. Het oefenboek begint makkelijk met eenvoudige werkwoorden in de tegenwoordige en de verleden tijd. En dan wordt het steeds een stukje uitdagender: zwakke werkwoorden (*werken - werkte*) en sterke werkwoorden (*lopen - liep*), werkwoorden met klankverandering (*wijzen - ik wijs*), voltooid deelwoorden en werkwoorden in de gebiedende wijs (*leg neer!*) en infinitief (*Werken is zwaar.*)

Zo oefen je de werkwoordspelling om een goede schrijver te worden!

zwijsen.nl/bijdeles

Sluit
100% aan
bij school